

YİRMİBİRONBEŞ TRENİ

-bir perdelik oyun-

Toygun Orbay

Kişiler:

- Kadın- Orta yaşlarda (veya geçkince), giyimi zengin ya da yoksul izlenimi bırakmayacak şekilde özelliiksiz
- Adam- Aynı yaşlar ve giyim özelliklerinde
- II. Adam- Aynı yaşlar ve giyim özelliklerinde
- İstasyon memuru- Emekliliğe yakın yaşlarda, erkek. Üzerindeki demiryolcu üniforması temiz, ancak eski izlenimi vermelidir.

Küçük bir tren istasyonu. Dekor, sahnenin her iki yanı arasında uzanan bir platform üzerine yerleştirilmiştir. Sahnenin sağ tarafında, seyirciye bakan bir kapı aracılığı ile platforma açılan, sahneye bakan tarafında ise bir küçük pencere olan tek bir oda bulunur. Pencerenin üzerinde “GİŞE – DANIŞMA” yazısı okunmaktadır. Seyircinin karşısında yan yana yerleştirilmiş üç bekleme bankı, bankların arkalarında ise ucunda sarı, ölgün bir ışık saçan ampullerin bulunduğu lamba direkleri vardır. Sağda, odaya yakın bir direğin taşıdığı istasyon saati 9:15 i göstermektedir. Sahnenin aydınlatması, bir gece ortamı sağlamalıdır.

Perde açıldığında, adam soldaki bankta oturmakta ve elindeki gazeteyi okumaktadır. Takmış olduğu kulaklık, hemen yanında, bank üzerindeki bir walkman'e bağlıdır. İstasyon memuru, elindeki uzun saplı bir süpürge ile yerleri temizlemektedir. Süprüntüleri bir faraşta toplar, süpürgeyi duvara yaslar, kapıyı açarak odaya girer. Sahnenin sol tarafından giren kadın, tekerlekli bir bavul çekiştirmektedir. Hızlıca adımlarla gişeye ilerler. Camı tıklar. Memur, cam üzerindeki kapağı açar-

M: Buyrun ?

K (telaşlı): Yirmibironbeş treni geldi mi?

M: Gelmedi.

K: Ne zaman geliyor?

M: Bilmem.

K: Nasıl yani?... Gecikme var mı diye soruyorum.

M: Yok.

K: Nasıl yok? (saati gösterir), saat yirmibir onbeş.

- memur pencereyi kapatır, kapıdan dışarı çıkar, duvara yaslanmış süpürgeyi alır, yerleri süpürmeye koyulur. Kadın şaşkınlıkla onu izlemektedir -

M (bıkkın bir tavırla): Her zaman yirmibironbeştir o.

K (kızgın): Allahaşkına, genellikle saat kaçta gelir bu lanet tren?

M: Gelmez...

K: Ne demek gelmez?

M: Şimdiye dek hiç gelmedi...

- memur süpürgeyi tekrar duvara dayar, odaya döner. Kadın şaşkınlıkla kalakalmıştır. Yavaşça döner, adamın yanındaki banka kadar valizini sürükler, oturur. Adama bakmaya başlar. Adam hiç oralı olmamıştır.-

K: Afedersiniz.

- adam duymamıştır-

K (yüksek sesle): Afedersiniz !...

- adam irkilir, kulaklığı çıkararak gülümser-

K: Rahatsız ettim, kusura bakmayın. Siz hangi treni bekliyorsunuz?

A: Yirmibironbeş.

K: Ne zaman gelecek biliyor musunuz? Demin görevliye sordum ama saçma sapan şeyler söyledi.

A: Ne dedi ?

K: Gelmez dedi.

A (güler): Saçmalamış hakikaten... Gelir... Mutlak gelir...

K (rahatlamış): Her zaman gecikir mi böyle?

A: Her zaman mı?.. Daha önce hiç gelmedi ki...

- kadın şaşkınlık içindedir -

K: Gelmedi mi?... Peki siz neyi bekliyorsunuz?

A: Dedim ya, yirmibironbeş trenini.

K: Çıldıracağım...Hem gelmez diyorsunuz...

A: Gelmez demedim...Tersine, mutlak gelir dedim. Sadece, daha önce hiç gelmedi dedim.

K (bıkkın): Peki...Peki... Lütfen söyler misiniz, burayı neyle terkedebilirim, gideceğim yerin önemi yok, neyle gideceğimin de önemi yok, otobüs, taksi ne olursa...Ne olur söyleyin. Neyle gidebilirim?

A: Yirmibironbeş treniyle...

K: (umutsuz) Bir çıkışı yok mu buranın? Başka bir tren de mi gelmez?

A: Gelmez.

K: Yani bekleyeceğiz çaresiz, öyle mi?

A: Fena mı?

K: Ne demek fena mı? Çok mu hoşunuza gidiyor burada böyle beklemek? Hem ne zamandır bekliyorsunuz burada?

A: Ben hep buradaydım. Hep bekliyorum. Aslında farkında değilsiniz ama (gülümser), siz de hep buradaydınız. Hem niye bu kadar yakınıyorsunuz ki!... Beklemek kötü bir şey değildir...

K: İyi bir şey hiç değildir.

A: Yok canım. Bekliyorsanız bir ereğiniz vardır. O halde ona ulaşmak için gerekli olan eylem nedir?

K: Beklemek mi?

E (kahkaha atar): Bakın, zihniniz açıldı. Beklemenin yararları...

K: Şaka kaldıracak halim yok, ne olur yapmayın...

A: Şaka yapmıyorum. Ama anlamadığım, o telaşınız. Sona koşar adım gitmeyi istemek çok anlamlı gelmiyor bana.

K. Niye?

A: Varım da ondan.

K: Ben yok muyum?

A: Şimdilik yoksunuz...(memuru gösterir) O da yok... Hiç olmadı zaten...

- bir süre sessizlik –

K: Sizi gazeteniz ve müziğinizden alıkoydum...

A: Önemi yok, daha çok zamanımız var.

- bir süre sessizlik. İkisi de karşı taraftan birkaç sözcük bekler gibidir –

A: Kusura bakmayın. Demin kırdıysam yani...

K (güler): Yok canım, ne kırılması. Demin söylediklerinizi düşünüyordum.

A: Eeee?

K: Pek bir şey anlamadım desem...

E. Ben anlatamamışım. Yani şu anda yaptığımız şey, nasıl söyleyeyim, yemek yemek gibi...

K (kahkaha atar) Hah şimdi oldu işte. Tam anladım yani...

A: Evet, yemek yemek gibi. Bakın Şimdi, neden yemek yeriz?

K: Doymak için.

E. Evveett! Doymak için...Ve yediğiniz sürece, sonunda doymak kaçınılmaz, değil mi?

K: Tabii !

A: O zaman, koŐtura koŐtura, hızlı hızlı, tıka basa yemenin anlamı yok... DŐnn, hangisi daha keyifli? DoymuŐ olmak mı, yoksa güzel bir sofrada yemeğe baŐlamak mı? Sakın doymuŐ olmak demeyin...

K: Demem...

A: Ama eyleminizi doğru dürüst stlenmezseniz, ereğinizi de, kendinizi de var edemezsiniz.

K: Çok felsefi oldu ama anladım galiba. Yani diyorsunuz ki, bu meret tren nasıl olsa gelecek. Sen de nasıl olsa bu cehennem dibinde beklemek zorundasın, bari keyfini çıkar.

E (güler): Tam değil. Amacınız bir an önce trene kapak atmak değil, doğru dürüst beklemek olmalı diye tercüme edebiliriz.

K: Siz doğru dürüst m bekliyorsunuz?

A: Tabii. Bakın, çok zevk alıyorum. Okuyorum, dinliyorum, daha önemlisi dŐnyorum.

K (kahkahayla): Öyle ise varsınız.

E. Yok, o kadar basit değil. En önemlisi paylaŐıyorum.

K: Kiminle?

A: Sizinle tabii.

K: Ne paylaŐtık ki, Şimdiye dek?

A: Yeni başlıyoruz...

- sessizlik –

- adam gazeteyi yanına bırakır, bacaklarını uzatıp başını geri doğru atar –

A: Şuraya bakın!

K: Nereye?

A: Şu gökyüzüne, kıpır kıpır yıldızlara...

K: Ben sevmem pek.

A: Niye?

K: Ne bileyim, bana yalnızlık duygusu verir, daha doğrusu şey...

A: Zavallılık?

K: Evet, zavallılık. Kendimi çok çaresiz hissedirim.

A: Bakın şu az ışıklı yıldızlar var ya, en uzaktakiler...

K: Evet?

A: Onlardan birinde olsa idiniz, çok mu çareli olacaktınız? Bırakın evren görkemi ile gösterisini yapsın. Size ne?...Siz şu güzelliğe bakın... Evren sarmış her yanımızı... Işık ışık, göz göz, böcek böcek, kıpır kıpır evren...Sevinç sevinç bir evren...Bakıyor musunuz?

K: Evet... Büyüleyici gerçekten...Bu gece de ayrı bir parlak, ayrı bir güzel..

A: Siz ayrı bir bakıyorsunuz da ondan...

K: Belki de...

- sessizlik –

- bu sırada odanın kapısı açılır, memur çıkar, ağır adımlarla yaklaşır –

M: ay demledim. İster misiniz? İyi gider beklerken.

K: Ay, harikasınız !

- memur çay getirmek üzere uzaklaşır –

K: Ne tatlı bir adam değil mi?

A: İyi biridir.

K: Niye öyle dediniz?

A: Nasıl dedim?

K: Ne bileyim, böyle gönülsüz bir “ iyi biridir” çıktı ağzınızdan.

A: Yoo, iyidir gerçekten. Aslında ilkelliğin tüm saflığını, temizliğini, bunun yanında tehlikelerini taşır.

K: Ne kötülüğünü gördünüz ki?...

A: Görmem gerekmiyor. İlkellik beni oldum olası ürkütür.

- memur, elinde iki bardakla geri döner –

M: Eveet! Tavşan kanları geldi.

A: Sağolasın, çok makbule geçti bu.

K: Eline sağlık.

M: Bir şey değil. İçin de, daha isterseniz çayım var.

A: Yaşa.

- memur, odaya yönelir, bu arada cebinden çıkardığı bir düdüğü birkaç kez kesik kesik öttürür –

K: Niye alıyor bu düdüğü şimdi?

E (gölerek): Erk, güç, otorite... Nasıl adlandırırmanız adlandırın, bu bir egemenlik ilanı. Bakın o, yıldızlara bakıp zavallılık duymuyor. Çünkü o yıldızlar, onun evreninde yer almıyorlar. Onun evreni, şu küçücük istasyon ve kendisi dışında iki kişi...Ve bu evrenin sahibi olmak yetiyor da artıyor ona. O buranın herşeyi, şefi, temizlikçisi, gişe görevlisi, müdürü, memuru. Üzerindeki üniforma, ağzındaki düdük de bu keyfi yaşatan en önemli unsurlar... Aslında herkes için öyle değil mi? Her birimizin istasyonları var, biraz daha büyük, biraz daha küçük. Yaptığımız da temelde aynı. Buruşuk üniformamızla caka sattığımızı düşünüp, düdük çalışıyoruz durmadan. Tek hakimi olduğumuz istasyona hiç tren uğramasa bile...

K: Ama mutlu!

A: Tabii...Hep mutlu...Çünkü kaygılanmıyor, çünkü sorgulamıyor.

K: Fena mı?

A: Yoo, bu bir seçim...Ama kendi olmak, olabilmek, zor iştir hanımefendi. Bedeli var. Bu bedel de huzursuzluktur. En büyük açmaz da burada. Düşünüyorum da bazan, ilkelliğin kendi içinde müthiş tutarlı ve dingin bir yanı var.

K: Eh, sizi alıkoyan mı var bu dinginlikten?

A: Yok, ama dedim ya, bu bir seçim meselesi.

- sessizlik –

K: Saat kaç oldu?

A: Yirmibironbeş.

K: Hala mı?

A: Hep öyleydi...

- sessizlik –

- her ikisi de söz açmakta zorlanır gibidirler –

A: Gazeteyi okumak isterseniz...

K: Teşekkürler. Ama siz önce bitirin.

A: Yok, yok buyrun, benim kitabım da var.

- Gazeteyi kadına uzatır, sonra cebinden bir kitap çıkarır, okumaya koyulmadan önce kulaklıklarını takar. Bir süre, ikisi de okumaya dalmış gibidirler. Erkek, başını kitaptan kaldırıp kadını süzmeye başlar. Kadın, kendisine bakıldığını farketmişcesine gazeteden başını kaldırır. Erkek yakalanmış gibi, utangaç, gülümser. Kadın yine bir gülümsemeyle yanıtlar, yeniden okumaya dönerler –

- kısa bir süre sessizlik –

- kadın, sesini duyurabilmek için bağırarak –

K: Ne dinliyorsunuz?

A: Rusalka.

K: Kim ?

A: Rusalka.... Dvorak'ın bir operası.

K: Güzel olmalı.

- adam, kulaklıkları çıkarır –

A: Neden ?

K: Demin göz ucuyla sizi izliyordum da, kendinizden geçmiş gibiydiniz.

A: Doğru. Bir mucize bu...Sanat başlı başına bir mucize...Demin memuru aşağılamak amacıyla değildim. Ama düşünün...Bu mucizeyi yaşamadan nasıl var olunur? Ağaçlar da yaşıyorlar, sanatsız. Ama adamcağız, bu kitabı okumuyor, şu müziği paylaşmıyor. Ve elinde bir düdük, yaşıyor öttürerek. Sadece yaşıyor, nefes alıyor, veriyor, yiyor, içiyor, uyuyor ve şükrediyor. Neye şükrettiğini de bilmez,

sorsanız...Aslında şükretmeli tabii, ancak nefes alıp vermeyi hak edecek kadar çaba gösteriyor yaşamda. Eh, düdük ise cabası...

K: Çok acımasız !

A: Haklısınız. Gören de adamcağızdan nefret ettiğimi sanır... Ne yapayım, bazan kendimi tartamıyorum, insanlara karşı duygularım konusunda.... Nasıl oluyor da, delicesine sevdiğim insanoğluna karşı zaman zaman bu denli katı olabiliyorum, anlamak güç. Ama demin bahsettiğim huzursuzluk vardı ya, hani bedel olarak ödenen, bu da o bedelin bir parçası olsa gerek.

K: (utangaç) Bu arada ben de yerin dibine girmiş oldum.

E. Neden ?

K: Operanın, şey, neydi adı?

E. Rusalka.

K: Rusalka'yı bir kişi adı sandım. Üzerine de sizin sanattan anlamayan ilkel yaratıklar üzerine söyleviniz çok iyi gitti.

A:Ah! Ne ilgisi var ! Ne olur kusuruma bakmayın. Hem Rusalka zaten operadaki kızın adı. Öyle çok bilinen bir eser değildir. Ayrıca bilmek zorunda mısınız ? Ben yine derdimi yanlış anlattım ga...

- kadın, erkeğin sözünü keser –

K: Yok canım, yanlış falan anlamadım. Şaka ediyordum sadece...

- sessizlik –

A: Dinlemek ister misiniz?

K: Çok anlamam ama...

A: Boşverin, müzik anlaşılmaz, sadece paylaşılır. Birşeyler duyuyorsanız içinizde, birşeyler kopuyorsa, sizi biryerlere alıp götürüyorsa, anlıyorsunuz demektir.

- kadın elini uzatıp walkman'i alır, kulaklığı yerleştirir –

K. Biryerlere mi gidiyoruz şimdi?

A: Bakalım...

- erkek kadının yanına gelir, walkman üzerindeki düğmelerle oynar. Fonda Rusalka'nın soprano aryası (Mesicku ne nebi hlubokem) duyulur. Ezginin girişi ile birlikte ışıklar azalır, kadının üzerindeki sarı ampul sadece kadını aydınlatmaktadır –

K. Çok güzel !...

- Başını geri atar, gözlerini kapatır –

K: Hangi dilde bu ?

A: Çekçe.

K: Ne diyor ?

- erkek, ayakta müzik ritmine uygun olarak yavaş adımlarla dolaşırken yanıtlar –

A: Bu bir aşk şarkısı aslında. Bir yaz gecesi, parlayan aya yakarıyor. Ne olur diyor, kal orada, gitme, sevdiğimin nerede olduğunu söyle bana, aydınlat onu.

K: Ne garip, bana yaz gecesi gibi gelmemişti.

A: Sizce nasıl olmalıydı?

K: Beyaz bir kış gecesi olmalıydı. Kar tanecikleri düşmeliydi.

A: Demedik mi, bir yerlere gidiyoruz diye, işte siz karlar ülkesine gittiniz bile. – fısıldar – Ne duruyorsunuz ? Yağdırın karlarınızı gönlünüzce...

-yukarıdan, kadının üzerine konfeti tanecikleri dökülmeye başlar. Adam kadının yanına gelir, yavaşça elinden tutar, kaldırır. Walkman'i cebine yerleştirir, sarılırlar. Müzikle birlikte, ağır devinimlerle dans eder gibidirler –

A: İşte karlar ülkesindeyiz...Beklediğimiz bir tren de yok...Olsa bile, söyleyin ne olur, güzel değil mi beklemek ?

K: Çok !

A: Bekleyelim o zaman.

K: Bitmesin ne olur!

A: Şşşşş! Sadece dinleyin ! Sonunu düşünmeyin, tadını alamazsınız yoksa... Ayrıca...(fısıldar gibi) Bitmese bu kadar güzel olmaz ki...

- aryanın sonuna doğru –

A: Şimdi şu sona bakın !

- müziğin bitişi ile birlikte kendilerini bankların üzerine atarlar, ışıklar eski halini alır –

A: Nasıldı?

K: İnanılmazdı. Mutluluktu, doyumdu.

A: Yaşamdı, var olmaktı, varlığımızın farkına varmaktı. Ya bitiş ? O güzelim son olmadan neye yarardı bu arya?

- sessizlik-

K (utangaç): Bu arada...

A: Evet ?

K: Ne bileyim, utandım işte...

A: Neden?

K: Tanışalı beş dakika olmuş birinin kollarına atılmak...Pek yaptığım bir şey değildir.

A: Neden yapmazsınız ki? Biriyle bir güzelliği paylaşmanın utanılacak nesi var? Ama çevremizde hep birtakım eli düdüklüler vardı. Hep sıraya soktular bizi. Ayıpları, yasakları öğrettiler. Onlara göre herkes kendileri gibiydi. kendilerini, kendileri gibilerden korumak için kurallar gerekliydi. Acımasızca bellettiler kendi kurallarını.(sesini yükseltir) Kollar ileriii, dü. Omuzlar geriii, dü. Bakışlar ilerideee, uygun adııım, dü. Tanrının unuttuğu bir tren istasyonunda, dü, bir yabancı dü, sana sarılırsa dü, resmen sapığın biridir düüüüüt. Çünkü bizler, bu düdük sahipleri, gerçek birer sapığız, düdüdüdüdüdü düdüdüdüdüdü...

K –kahkahayla-: Peki, peki, özür dilerim.

A: Ben dilemem, olsa olsa teşekkür ederim...

K: (utangaç) Ben de...

- sessizlik –
- bu arada memur odadan çıkar, yaklaşır-

M: Çayları tazeleyim mi?

- gözü yere ilişir, diğerlerinin yanıt vermesine fırsat kalmadan –

M: Ohoooo!...Bütün yerleri kar etmişsiniz!

A: Dur! Temizleriz şimdi.

K: Vallahi o kadar güzeldi ki... Karsız olmazdı hani...

M: Neymiş o karsız olmayan?

K: Rusalka. Müzik yani. Dinlemek ister misin?

M: Ben anlamam öyle şeylerden.

K: Canım, ben de anlamıyorum. Önemli değil, belki hoşlanırsın.

M: Hoşlanmam.

K: Daha dinlemedin ki...

M: (Boş çay bardaklarını toplarken söylenir) Dinleyip yine hoşlanmayacağım, bir de dinlemiş olacağım o gürültüyü.

- memur uzaklaşır –

K: Ne kadar önyargılı !

A: Ondan değil, kızdı birazcık.

K: Haklı aslında adamcağız. Şu yerlerin haline bak!

A: Neyse, alırsız gönlünü.

- memur elinde süpürgesiyle geri döner –

M. Şu ayaklarınızı çekin bakayım biraz!...

A: Dur, dur... Ver onu bana, ben süpüreyim.

M. İstemez, sen çek hele bacaklarını!

A: Yahu olur mu! Zaten mahçup olduk sana, bir de yoralım mı yani!...

M: (yumuşar) Yok canım, yorgunluğu ne olacak, iki dakikalık iş. Hani önemli değil de, herkes dikkat etse...

A: Haklısın...

- memur süpürmeye başlar. Erkek biraz utangaç, memurun gönlünü almaya çalışmaktadır

A: Zor iş seninkisi.

M: Zor ya !...Şu istasyonun temizliği, yerlerin süpürülmesi, bankların silinmesinden tut, bilet satışından, muhasebe kaydından çık.

K: Çok bilet satılıyor mu?

M: Daha hiç satmadık.

K: Ah! Gerçekten nasıl unuttum...Daha bilet almadım. Son anda telaş olmasın, işiniz bitince ben de biletimi alayım.

M: Yirmibironbeş trenine bilet gerekmez.

K: Nasıl yani ?

M: Bayağı gerekmez.

K: (şaşkın) E, başka hangi tren için bilet satıyorsunuz ki?

M: Söylemiştim, başka tren gelmez.

K: O gişede ne satılıyor?

M: Bileet.

K: Başka tren gelmiyor dediniz.

M: Gelirse satarız...Aslında yirmibironbeş treni de gelmiyor.

A: Gelir, mutlak gelir.

M: Gelirse işimiz var.

K: Ne gibi iş?

M: Ben olmadan hiçbir tren geçemez buradan. Önce içerideki telefon çalar, haber verirler bir önceki istasyondan, ben fırladığım gibi kasketimi giyerim.

K: O niye?

M: Her işin bir ciddiyeti var, hanımefendi. Koskoca tren, üniformasız, kasketsiz birinden izin alır mı?

K: İzni siz mi veriyorsunuz yani ?

M: Tabii ben veriyorum. Görmüşsünüzdür, demiryolcuların ucunda yeşil – kırmızı yuvarlak olan bir sopaları vardır. Ben rayların kenarında beklerim. Eğer kırmızı tarafı trene doğru tutarsam, geçemez tren, mümkün değil geçemez.

K: Peki buna siz mi karar veriyorsunuz? Yani kırmızı ya da yeşile ?

M: Yoo, ben yeşili gösteririm. Talimat öyle.

K: Hiç kırmızı göstermediniz mi bugüne dek?

M: Hiç yeşil de göstermedim.

K: Anlıyorum...

M: Yani iş gözüktüğü kadar kolay değil.

A: Ayrıca büyük sorumluluk!

M: (odaya dönerken gururlu, söylenir) Ne yapalım, elbet birisi yapacak bu işi...

- memur odaya girer –

A: (Alaycı)Yüce sorumlu gar en baş müdürü !! Güler misin, acır mısın, kızar mısın, sever misin...Galiba hepsini birarada duyarsın içinde...

K: Tren gelmeyen istasyonun, olmayan yolcularının, almadığı biletlerinin muhasebesi de zor olsa gerek ! Yazık adamcağıza !...

A: Yazık olmasına yazık da, o mutlu !

K: Nasıl oluyor sizce ?

A: Söylemiştim...Çünkü öyle bir adam yok !...

- sessizlik –

- memur, elinde iki bardakla geri döner -

M: Vallahi çok güzel olmuş çayım. Tazeledim. Buyrun.

A: Yaşayasın !...

M: (geri dönerken) Bir şey değil.

- adam, ceketinin iç cebine elini atar, bir metal cep şişesi çıkarır –

A: Bakın, ne var burada !

K. O ne ?

A: Konyak. Çaya karıştırıp denediniz mi hiç ?

K: Babacığım içerdi konyaklı çayı.

A: Zevk sahibi adammış babanız. Uzatın bardağınızı. Ama önce üstünden için biraz.

- kadın bardağın üzerinden birkaç yudum alır, adam kadının bardağına biraz konyak boşaltır, kendi bardağına da koyar, birer yudum alırlar -

A: Nasılmış ?

K: Müthiş ! Bütün göğsünü yakıyor insanın. Ama güzel gerçekten...

- sessizlik –

- kadın dalmış, gitmiştir –

A: Konyak sessinizi soluğunuzu kesti birden.

K: Babam içerdi demiştim ya!. Eskiilere döndüm... (kesik kesik) Ocağın başına.... Annemle babamı hatırlıyorum... Odunların alevinde parlayan endişeli yüzlerini...Herhalde aybaşı, maaş zamanı olmalıydı. Aynı tabloyu hatırlarım...Belli aralarla yinelenirdi... Ocağın önündeki küçük sehpanın üzerinde babamın cüzdanı, elinde çoğu tükenmiş bir kurşun kalem ve kağıt, annemin elindeki bulaşık bezi yeni bulaşıktan çıkmış kıpkırmızı ellerini kuruluyor... Babama bakıyor gözlerini ayırmadan. Karşılıklı oturuyorlar...Babam, bakışları küçücük kağıtta, birşeyler mırıldanıyor, duymamızdan korkarak... Zaten bu törene katılmamız yasak... Uzaktan izliyoruz, merakla...Ama sonu belli bu törenin... Her ikisinin de yüzündeki parıldaış, odunların alevine karışıyor. “Bu ayı da idare ederiz” in ilanı olsa gerek. Bizler için de, artık bu törene katılma zamanı. İzin çıkıyor kucaklarda büzüşmemize... Babamın o iri, kocaman nasırlı elleri saçlarımda dolanıyor. Bir yüce dağın korumasındayım artık... Kucağında kardeşim, annemin çukurlara

kaçmış yorgun gözleri, babamla beni sevip okşuyor uzaktan... Babamın elindeki bardaktan yükselen konyak buharları, genzimi yakıyor.

A: Ne güzel !...

K: Yokluk mu güzel ?

A: Varlığı paylaşmak kolaydır, hanımefendi. Güzel olan, yokluğu paylaşmak...

K: Evet ama, niye hep paylaştıkları yokluktu o insancıkların? Bunu hakediyorlar mıydı sizce ?

A: Herhalde çok daha iyisine layıktılar, ama benim söylemek istediğim farklı bir şey. İnsan olmak, insanca yaşamak için varlık içinde olmak gerekmez. O insanlar, savaş gördüler, kıtlık gördüler, bizler için sıradan gereksinimlerin, karın doyurmanın, ısınmanın savaşını verdiler. Ve çocuk yetiştirdiler. Dürüstlük, onur, alçakgönüllülük, sevgi, yardımseverlik gibi erdemlerin yüceliğini öğretmeye çalıştılar çocuklarına. Biz de çabaladık, aynı şeyleri çocuklarımıza öğretmeye ama bir farkla. Onlar bu öğrettiklerine inanıyorlardı. Çünkü yokluğu paylaşmayı biliyorlardı.

K: Biz inanmıyor muyuz ?

A: Pek sayılmaz. Biz varlığı paylaşmayı öğrendik.

K: Aman ne hoş !...Neredeyse yokluğun erdeminden dem vuracaksınız. Anlamak istemiyorsunuz galiba. Tüm yaşamları sıkıntıyla geçti o insanların. Annem, bayram sabahına yetiştirebilmek için, gece yarılarında dek kendi elbiselerini bozup, bize giysi yaparken çok mu hoşnuttu yaşamından? Uykumun arasında, dikiş makinasının sesini hatırlarım, bir de ölgün bir ışık altında, annemin iki büklüm bedenini. Babamsa, çoktan uyumuş olurdu. Erkenden işe gitmesinden çok, çocuklarına yeni bir giysi parası sağlayamamış olmanın ezikliği ile yatağına sığınırdı. Ve o insanlar var oldular öyle mi ?... Yoo ! Yaşamlarının sonunda, çok alacakları vardı bu dünyadan... Ne yazık ki tahsilat gerçekleşmedi...

A: Yani, anlamsız, boşa harcanmış yaşamlardı mı demek istiyorsunuz? Oysa, onların yaşamının anlamı, (kadını gösterir) benim hemen yanibaşımda duruyor...

K: Bakın, karmaşık kuramlarınızda istediğiniz kadar haklı olun, içimin ezilmesini engellemiyor bu. Çünkü, o insanları seviyorum...

A: Anlıyorum.

K: (hafif kızgın) Umarım anlıyorsunuzdur.

-sessizlik-

- kadın, biraz önceki sert çıkışından rahatsız olmuş gibidir, yumuşak bir sesle-

K: Ya da bir başka açıklaması var bunun.

A: Nedir o ?

K: (kahkahayla) Yaşlandı !!! Bir dönüp geriye bakın şöyle, insanlık hep daha iyiye gitmiş, tarih boyu. Yaşlılarsa, hep vıdıvıdı etmişler, hep yakınmışlar bu gidişten. Hatırlamaz mısınız? Sizin ailenizde yok muydu, sürekli “Allah sonumuzu hayretsin” diyen biri ? Demek istiyorum ki, artık biz mi üstleniyoruz bu görevi acaba?

A: (gülümser) Doğru... İnsanlığın daha iyiye gideceği de, bizlerin yaşlanmakta olduğu da.. Hatta, artık yavaş yavaş bu gezegene yabancılaşmakta olduğumuz da...Ama gelecekte umutsuz değilim ki!..Tersine, insanlık kendi yanlışlarını düzelterek ileride, o zaman insanlar, erdemli olmanın anlamını, inanarak anlatacaklar çocuklarına.

K: İyi de, biz o insanlığın parçası olmayacağız. Ne korkunç bir gerçek !

A: Bunun nesi korkunç?

K: Nesi değil ? Bize bir yaşam verilmişti, başlarda harca harca bitmez gibi görünen bir yaşam. Hatırlıyorum da, çocukken yaşlılık, sonsuzluğa uzanan biryerlerdeydi benim için... Annemin yaşına varmak neredeyse olanaksızdı. O kadar uzun bir zaman gerekiyordu ki... “Daha gencecikti” dedikleri insanların yaşlarını düşündüğümde hayretler içinde kalırdım. Kırklı yaşlarında biri nasıl genç olabilirdi ? Nasıl ulaşılabilirdi o yaşlara ? Düşünmenin bile gereği yoktu. Ve annemle babam, o zamanların yaşlı başlı insanlar, unlarını elemiş, eleklerini duvara asmış o koskocaman insanlar, şimdi düşünüyorum da ne kadar gençmişler...Ve

bizler... Genç bile değilmışız...Ya şimdi?...Sizin yemek örneğine dönersek, tatlılarımızı yiyoruz. Üzerine olsa olsa bir kahve, sonra hesabı bekleyeceğiz.

A: Ne isterdiniz ya ? Tıka basa doyduktan sonra, çatlayana dek sürmesini mi o sofranın ? Sonsuza dek oturmak zorunda olduğunuz bir sofraya düşlesenize, en güzel yemeklerle donanmış da olsa, ne kadar çekilmez, ne kadar korkunç olurdu !...Önemli olan, sofradan zamanında kalkmak, hanımefendi... Ne erken, ne de geç... Sonunda kahvenizi yudumlarken “doydum” diyebiliyorsanız ne güzel!...

K: Siz doydunuz mu ?

A: Doydum, hem de çok . Yanlış anlamayın, sofradan kalkmak için özel bir acelem yok...Ama gelin, yaşamdan isteklerimizi daha somut hale getirelim. Haydi, bana bir bakın şöyle...Her geçen gün giderek içi boşalan bir çuvala benzeyen bu bedene, daha ne kadar süre istemeliyim yaşamdan ? On yıl ? Yirmi ? Elli mi yoksa ? Yoo, teşekkürler...Haydi söyleyin, kendiniz için...Nereye kadar ha ?...Bu açgözlülüğün sınırını nerede çizersiniz, söyleyin...Haa, yaşam hala güzellikler sunuyor bana...Bu geceyi sundu örneğin...Ve doymuşluğun üzerine, büyük bir keyifle höpürdetiyorum kahvem. Ve bu keyfim hiç azalmadan sürecek, inanın...Ama hesaba itiraz etmeyi hiç düşünmedim...

K: Edin isterseniz. Birşeyler değişecekse edin. O hesabı kabullenmeniz, çaresizliğinizden...İstedığınız kadar dil dökün bana, bal gibi siz de korkuyorsunuz yaşlılıktan. Söyleyin, bundan otuzbeş yıl önce, şu garip istasyonda karşılaşıydık, bunları mı konuşurduk ?

A: (gülerek) Çok daha farklı şeyler konuşurduk herhalde, o kesin... Hiç de fena olmazdı hani !...

K: İyi ya, YAŞ-LA-NI-YOO-RUZZZ...

A: Yaşlanabiliyorsunuz ya ! Daha ne ister insan ? Bu bile başlıbaşına bir ayrıcalık değil mi ?

K: (kızgın) Ne yapalım ? Sizin kadar güçlü düşünemiyorum. Oldu mu ?... (sesini yükseltir) Doymadım, aç gözlüyüm, yaşlanmaktan nefret ediyorum. Var mı dahası ?

- sessizlik-

-adam kitabına geri döner. Kadın, elindeki gazetenin birkaç sayfasını sinirli hareketlerle karıştırır, yanına bırakır. Sergilediği sinirli tavırdan pişman olmuş gibidir. Yumuşak bir sesle-

K: Biliyor musunuz ?

- adam, başını kitaptan kaldırmadan-

A: Neyi?

K: Deminki öfkemin nedenini.

- adam, kitaptan başını kaldırır –

A: Benim ukalalıklarım olsa gerek.

K: Aşk olsun !

A: Neydi ya ?

K: (gülümser) Yaşlılık !

A: (kahkaha atar) Çok hoşsunuz ! Ama kendinize haksızlık etmeyin. Birşeyler paylaşıyorsak şuracıkta, öfkelenmeniz de doğal, hoşnutluğunuz da...

K: Yani kırmadım sizi...

A: Yok canım, olur mu? Aslında bir düşünün, gecenin bu saatinde, şu ıssız istasyonda ne büyük şans, size rastlamak...

K: Sağolun...

- sessizlik-

A: Çağımız insanı deyince ne geliyor aklınıza ?

K: Yalnızlık mı ?

A: Tam üstüne bastınız. Kendi küçük kozalarını örmüş, içinde yalnızlıktan yakınan tırtıllar gibiyiz. Bakın, tren bileti alırken bile tek kişilik koltuk isteriz. Aman ha ! Yanımıza biri, bizim gibi biri, nefes alıp veren, yüreği çarpan, sevinen, üzülen, seven, nefret eden, kızan, küfreden, gülen, bize bakan, içimize içimize bakabilen biri düşer de birkaç saatimizi paylaşırız diye korkarız. Karşımızda oturanın yüzüne bile bakmayız. Gözlerimiz ilişir diye. Dışarı, pencereden dışarı kaçarız, gözlerimizle. Karşımızdaki de dışarı kaçmıştır ama buluşamayız bir türlü. Ne içeride, ne dışarıda. Oysa siz olmasanız şuracıkta, şu memur olmasa, ben ne işe yararım, söyler misiniz ? Kim beğenir beni, saçlarına kar yağdırdım diye ? Ya da kızar, yerlerine kar döktüğüm için ?

- sessizlik –

- adam kitabına, kadın gazeteye geri döner, kısa bir süre sonra bir şimşek aydınlanması ve gökgürültüsü duyulur –

K: Yağmur geliyor galiba.

A: Birkaç damla düştü bile.

- sessizlik -

A: Bırakmayacak okuyalım.

K: Evet, toparlansak iyi olacak.

- kitap, gazete ve walkman'i aceleyle alıp, gişenin önündeki saçağa sığırırlar. Memur, odadan çıkmıştır –

K: Birden nasıl bastırdı !

M: Uzun sürmez, merak etmeyin. Geçer şimdi. Bu mevsimde yağmur, şöyle bir kendini gösterip kaybolur buralarda....

A: Buralı mısın?

M: Doğma, büyüme... Babam da buralıydı... O da demiryolcuydu...

A: Baba mesleği yani.

M: Evet. Gerçi o benim mühendis olmamı isterdi. Ama. fakirliğin gözü körolsun...Okuyamadık...

A: Okula mı gönderemediler?

M: Yoo, canını verirdi adam okuyalım diye...Ama hiç okula gitmemiş, bırak okulu, salıncağa bile binmemiş, onaltı yaşında kendisi daha çocukken emzirmeye başlamış bir ana, -güler- orta bir mezunu baba, tek göz oda, dört kardeşe bir yatak...Bu kadar oldu işte...Gerçi, asıl kabahat bizde miydi bilmiyorum...Bugünleri hiç düşünmedik o zamanlar.

A: Baban sağ mı?

M: Ben onyediyi yaşımıdayken kaybettik.

A: Ama sağ olsaydı, gurur duyardı, oğlu istasyon şefi olduğu için.

M: (alaycı) Ne demezsin ? Gelmeyen trenlerin şefi !...

- sessizlik -

M: Ama oğlum mühendis olacak inşallah.

A: İyi okuyor mu bari ?

M: Büyükte iş yok, o haylaz kerata... Ama küçük çok akıllı. Daha okula gidecek yaşta değil ama, belli adam olacak o...Okuyacak... Mühendis olacak...O lokomotifleri yapacak, önünde selam durmayacak aptal makinaların...Sizin dinlediğiniz müzikten anlayacak, dinler misin dediğinizde, haa diyecek, bu şey değil mi ?...Neydi adı?

A: Rusalka.

M: Bu Rusalka değil mi diyecek, diyecek ki bende bunun alası var...Tren beklerken oturup şuraya hemen kitabını açacak...Sonra da, belki memurla tanışıp sohbet ederken, benim babam da demiryolcuydu diyecek. Çok istedi mühendis olayım... Diyecek ki canını verirdi iyi okuyayım diye...

A: Ve seninle gurur duyacak...

M: Önemi yok... Asıl ben onunla gurur duyacağım...

- sessizlik –

M: Bak, kesildi işte yağmur. Bekleyin de şu bankları kurulayayım.

- odaya döner, elinde bir bezle banklara gider, kurulamaya başlar –

K: (erkeğe döner, fısıldayarak sorar) Ne düşünüyorsunuz?

A: Bilmem, utandım galiba....Ve çok sevdim...İçim ısındı...

K: Benim de...

- memur kurulama işlemini bitirmiştir –

M: Eh artık oturabilirsiniz.

A: Hay yaşayasın!.

- otururlar –

- bir süre sessizlik -

A: Evet, haksızlık etmişim adamcağıza. Onun bir çabası var hiç olmazsa, yaşamının bir anlamı. Daha doğrusu, başka bir yaşama anlam yükleyerek, kendi yaşamını anlamlı kılmaya çalışıyor. (Güler) Hiç yoktan iyi, değil mi? Ama bu insanlara kızırıysam, kızgınlığım tek tek onların bireyelerine yönelik değil.

K: Kime yönelik ya ?

A: Onların simgelediği anlayışa, yargılara, çevremizi bir cendere gibi sıkıp bizi hapseden, suyumuzu çıkararak değerlere. Bu insancık tipinden her yerde çok bulunur hanımefendi. Dünyanın her köşesinde...Siyah ya da beyaz, erkek ya da kadın, şu ya da bu inançta, hepsi inanılmaz ölçülerde birbirlerine benzerler. İşin korkunçluğu da burada... (vurgulayarak) ÇOKTURLAR... Çok... Yani ?... Yani egemendirler. Toplumsal değer yargıları, ahlak anlayışları, yasaklar hep onların yargıları ve yasaklarıdır. Toplumsal beğeni ölçüleri, sözgelimi sanata yaklaşım, hep onların ölçütlerine hizmet eder. Ve inançları... Kendi inançlarını bile sürekli pompalarlar beyninize... Ve denetlerler inançlarınızı. Hele bir farklı olun, hele bir farklı inanca sahip olun, mahvederler sizi. Hele hele bir düşünegörün, beyninizi kullanmaya

kalkın. İşte o, bağıslanamaz hanımefendi. Çünkü düşünürseniz, farklı görüşlere, değerlere ve yargılara sahip olabilirsiniz. Oysa ki onların değerleri düşünce ürünü değildir. Onların sadece inançları vardır, sorgulamadan kabullendikleri ve size paylaşmanızı emrettikleri inançları. Onlar mutlak doğrulardır, tartışılmaz bile...Değerleri ve yargıları ise, sadece egemenlik aracıdır. (Sesini yükseltir) Ortalamanın egemenliği !!!.. O zavallı diye acıdığımız insan, sizin efendinizdir hanımefendi. Hem de son derece acımasız bir efendi...Binlercesi, milyonlarcası biraraya geldiğinde, boğuverirler sizi. Zaten biraraya gelmelerine gerek yok, onlar sürekli biraradadırlar, üstelik sinsice, aciz, güçsüz ve çaresiz kimlikleri ile kendilerini saklarken, günü geldiğinde keskin dişlerinin milyarlarcasını bir anda geçiriverirler gırtlığınıza... . Zavallılık, bu dünyanın efendisi olduğunun farkındadır hanımefendi (Sakinleşir) Farkında olmayan sizsiniz, siz ne denli güçlü efendilerin kölesi olduğunuzun farkında değilsiniz.

K: Ne yani, dünya sizin gibi seçkinlerin dünyası olmalıydı, öyle mi ? Küçük insana yer olmamalıydı. Boş ümitler, aptalca tutkular, aşklar, düşkünlükler olmamalıydı, öyle mi ? Nerede kalırdı insanoğlu o zaman?

A: Farklı bir şey söylemiyorum ki ! İnsanoğlunun basit bir memeli olduğu konusunda aynı fikirdeyiz! Benim kabullenemediğim, ilkelliğini kabullenmek şöyle dursun, kendini beğenmişliği !...

K: Nasıl beğenmesin ? Daha zeki, daha gelişmiş bir canlı var mı bildiğiniz ?

A: Sorun da o ya! (Alaycı) Sadece eldekilerin en iyisi ! Böcekler ve kurbağalarla kıyasladığınızda bir dahi!

K: Eh! Kusura bakmayın, siz de eldekilerle yetineceksiniz.

A: Ne yazık ki öyle...En azından, şimdilik...Ama öyle insanlar gelip geçmiş ki dünyamızdan, aynı türün canlıları olduğumuza inanmak çok güç... Demek ki sorun, insanlığın yetenek sınırlarında değil, demin söylemiştim ya, zavallıların egemenliğinde...

K: Ne egemenlik ama! (gişeyi gösterir) Şu küçük insan örneği, tarih boyunca sürünmüş. Hala da sürünüyor!

A: Var olmayı becerebilse, sürünmezdi...

K: (Bıkkın)Yok! Anlaşamayacağız sizinle !

A: Şart değil ki !... Daha önce söylemiştim..Önemli olan paylaşmak...

kısa süre sessizlik –

A: Ama bir konuda haklısınız... Şu adamcağıza haksızlık ettiğim doğru...

- sessizlik –

- adam kitabını eline alır. Kadın başını geri atıp gökyüzünü seyretmeye koyulur –

K: Düş gibi...

A: Ne o düş gibi olan ?

K: Her şey... Bu istasyon, yirmibironbeş treni, şuradaki saat, memur, hatta siz... Hiçbirşey gerçek değilmiş gibi...

A: Gerçeğin kendisi de çoğu zaman bir düştür hanımefendi. Yaşamın kendisi gibi...

K: Ne demek yani, gerçek diye bir şey yok mu sizce ?

A: Algıladıklarınız, algılayabildiğiniz ölçüde gerçektir. Oysa gerçek tektir sizce, değil mi ? Bakın, şuradaki adamı görüyor musunuz?

-sahnenin karanlık, sağ arka yanını gösterir –

K: Hangi adamı ?

A: Orada, ayakta duruyor, bakın ...

K: Orada adam falan yok !

A: Adam yok diyorsunuz, çünkü görmediniz orada öyle birini. Halbuki ben gördüğümü söylüyorum. Gerçek tek olduğuna ve siz de orada adam görmediğinize göre, ben yalancı konumunda oluyorum, size göre...

K: Eh, herhalde !

A: Benim gerçekten görüyor olduğumu varsayamaz mısınız ?

K: Ama olmayan birini görüyorum dersiniz, ben nasıl inanayım buna ?

A: Olmayan biri mi ? Sadece siz görmediğiniz için nasıl da hükmünüzü verdiniz hemencecik !

K: Canım, yapmayın ! Hem diyorsunuz ki şura...

- birden sözü ağzında kalmışcasına durur, gözleri sahnenin sağ arka tarafına takılmıştır. Orada loş bir ışık, II. Adamı aydınlatmaktadır, şaşkınlıkla –

K: Evet... Orada...

A: Kim ?

K: Adam işte, orada...

A: Ben görmüyorum...

K: Nasıl olur, şuracıkta ayakta duruyor, tren bekler gibi...

- bu sırada II. Adamı aydınlatan ışık söner. II. Adam kaybolur –

A: Nerede?

K: (duraksar) Oradaydı...

A: Eeeee ?

K: Ama şimdi yok !

A: Peki, olmayan bir adamı gördüğünüze göre, rolleri değiştik demektir. Şimdi söyleyin lütfen, gerçek hangisi, hangimiz doğruları söylüyoruz, hangimiz yalancıyız ?

K: Bilmiyorum...Pek emin değilim...

- sessizlik –

K: Peki, gerçeğe ulaşmanın yolu ne sizce ?

A: Tek bir yol var güvenebileceğimiz. Bilim...Onda da mutlak doğru kavramı yoktur. Şimdilik doğrular vardır. Şüphedir bilim. Tarih boyunca dayatılan “mutlak doğru” lara, dogmalara, sorgulamaksızın kabullenmeniz istenilen inanç sistemlerine ters düşmesi bu yüzdendir.

K: İyi de, bilim dediğiniz neye dayanıyor ki! Yine insanın gözlemleri, duyuları değil mi bilimin dayanağı?

A: Doğru, ama bilim deterministtir.

K: Ne demek o?

A: Tekrarlanabilir deneylere ve sınanabilir gözlemlere dayanır. Yani, siz yeminler etseniz ki orada bir adam vardı, ya da ben olmadığına tanıklık etsem, bilimsel bir değeri yok. Çünkü hiçbirimizin savı, tekrarlanabilir bir gözleme dayanmıyor.

K: Siz bilim adamı mısınız ?

- adam, kısa bir süre duraklar –

A: Yoo, bunu yapmayın... Yapmayalım, daha doğrusu... Bakın adınızı bile bilmiyorum, siz de benimkini bilmiyorsunuz. Bir kadın ve bir erkek kimliğimizle buradayız. Ve paylaşıyoruz... Ne kadar önyargısız bir dostluk, değil mi ? Bir düşünün, varsayın, ben bir avukatım, ya da bir manav, bir bilim adamı, bir memur, elektrikçi ya da bir kadın satıcısı... Ben, aynı ben kalacak mıyım gözünüzde ? Oysa, şimdiki konumumdan çok mutluyum...Sizinkinden de...

K: Haklısınız...Bir kadın satıcısı ile...

- erkek sözünü keser –

E. Ya da kısa adıyla...

K: Yok, kadın satıcısı diyelim.

A: İşte, bir garip yanı daha insanoğlunun...Aslında yüzyılların şartlandırması bir ikiyüzlülük. Her iki sözcük aynı işi tanımlıyor, değil mi ? Yani, birini kullandığımızda kafamızda canlandırdığımız kişilik, ötekinin tanımladığı kişilikle aynı. Ama biri sözcük olarak kabul görürken, öteki bayağı, kaba, katlanılmaz olarak dışlanıyor. Peki, kabahat bazı sesler ya da harflerde mi, yoksa bayağı olan meslek mi ?

K: (hahkaha atar) Ay, neyse... Neden bahsediyorduk ?

A: (alaycı) Bazı aracı kurumlardan.

K: Tamam. Sadece diyecektim ki, bilim adamı olmanızı tercih ederim...

A: Ben de...

- sessizlik –

K: Bu arada, bizim adama ne oldu ?

A: Hangisine, sizin adama mı, benimkine mi?

K: Canım, aynı adam işte !

A: Nereden biliyorsunuz? Belki de farklı adamlardı...Belki de hiç olmadı öyle adamlar...

K: Belki...

- sessizlik –

K: Demin mesleğinizi sadece merakımdan sormadım. Çok kendinden emin, çok herşeyi bilir, çok hükmedici bir tavrınız var.

A: Bunu bir iltifat kabul etmemek gerek değil mi ? Hani bazı yaşlılar vardır, “evladım, yolu tıkıyorsunuz” ya da “siz o kapıyı öyle hızlı kaparsanız, bozulur, başkaları istifade edemez” diyen.

K: Ne olur alınmayın...Sizi kırmayı hiç düşünmedim. Demek istediğim...Aslında yanlış ifade ettim...Böyle ne bileyim, çok görmüş geçirmiş, bilge bir tavır sergiliyorsunuz diyecektim, yüzüme gözüme bulaştırdım.

A: Yoo, rica ederim...Aslında anlatılmaya değer bir öyküm yok...Herkes gibi yaşamış, sevmiş, sevilmiş, kazık yemiş, kazık atmış ama hep haklı olduğunu düşünmüş biriyim. Başarılar, düş kırıklıkları, büyük sevinçler, büyük üzüntüler, hep geçmişte kalmış mutluluklar, ilkel hırslar, açgözlülükler, fedakarlıklar, en başta kendi kendine söylenen sürekli yalanlar, iyilikler, güzellikler, kıskançlık ve kötülüklerle dolu bir yaşam benimkisi...Tıpkı sizinki gibi...

K: Yani, kim olursak olalım, yaşam biçimimizi biz seçemiyor muyuz ?

A: Tersine, demin söylediklerim sadece yaşamın çerçevesi. Oysa insanı var eden, hep kendi seçimleridir. Ve farkında değildir ama, sonsuz bir özgürlük sunulmuştur insanogluna..

K: (alaycı) Bu sonsuz özgürlüğümüzle, ne zaman geleceği belli olmayan bir treni beklemek zorundayız.

A: Hayır, özgürlüğümüz, bize üstlendiğimiz rolü sağlıyor. Ve o rolü iyi oynayabilmek için olanaklar sonsuz. Bizler, bu özgürlüğümüzü kullanıp, eylemlerimizi belirliyoruz. O eylemler de bizi var ediyor.

K: Ya da yok !

A: Evet, özgürlüğünüzü kullanmazsanız, ya da zamanında kullanmazsanız, var olamazsınız. Özgürlükler ertelenmez hanımefendi. Olsa olsa harcanır...Ve pişmanlığa yer yoktur bu var olma savaşında. Yaşamak büyük bir sorumluluk üstlenmek demek. Her yaptığınızın, her attığınız adımın hesabını verebilmek kendinize... Eyleminizi seçebilmek... Unutmayın, eyleminden pişmanlık duymak, en büyük alçaklıktır.

K: Yapmayın !

A: Ben söylemiyorum bunu, bir büyük düşünür söylüyor.

K: Söylediğinden pişman olmuştur.

A: (güler) Şu konuştuklarımızı duyabilseydi, belki pişman olurdu.

- kadın da güler -

- sessizlik-

K: Peki, size kalsa, Şu anda da 6zg6r6z, 6yle değil mi ?

A: Hiç Ő6phesiz !

K: Bu nasıl bir 6zg6rl6k ki, Şu k66c6c6k istasyonda tıkıŐıp kalmış, ne zaman geleceği belli olmayan bir treni beklemek zorundayuz ! Size hapsedilmiŐlik duygusu vermiyor mu bu istasyon ?

A: Bakın, bu istasyonun sınırlarını 6izdiğimizde, d6nyayı ikiye b6lm6Ő oluyoruz. Ve bu iki par6adan biri bizim.

K: Ne adil bir paylaŐım ama !

A: Neden adil olmasın ?

K: D6nyanın ka6ta ka6ı bizim oluyor, bu hesapla ?

A: G6zel ! Demek ki sorun, birŐeylere sahip olmakta değil, ne kadarına sahip olduğumuzda... Yani, g6z6m6z daha b6y6k olanda, daha fazlasında... Sizce bu, a6g6znl6k değilse ne ?

K: Ama bu insanın doğası gereği. İnsanoğlu daha fazlasını elde etmek i6in 6abalama, insanlık yerinde sayardı !

A: Yapmayın ! İnsanlık a6g6znl6ę6ne pek birşey bor6lu değil gibime geliyor. Sanıyor musunuz ki insanoğlunun isteklerinin b6y6k bir kısmı, ge6erli bir nedene dayanır ? Haydi size basit bir soru: Varsayalım, ben masaldaki cinim ve sihirli lambadan fırladım, dikildim karşınıza. Benden somut birşey istemeniz gerekse, ama somut diyorum, ismiyle, cismiyle... 6yle sağlık, mutluluk, bol para gibi kavramlar değil... Ne isterdiniz?

K: Ne bileyim, b6yle birdenbire...

A: (g6ler) Hanımefendi, cinler genellikle bir hafta 6ncesinden randevu alarak gelmezler insanın karŐısına.

K: (o da g6lerek) Peki, bir g6zel ev derdim, geniş bah6eli...

A: İşte gördünüz mü ? Yaşamda karşınıza hiç çıkmayacak bir fırsatı, son derece amaçsız, harcaıverdiniz. Ev dediğiniz nedir, bir düşünsenize !

K: Sizce nedir ?

A: Şu koskoca evrenin küçük bir bölümü olan galaksimize bir büyüteç tutun. O milyarlarca ışıklı nokta arasında güneşimizi bulun, sonra çevresindeki minicik gezegenler arasında dünyamızı büyütün. Daha büyük bir büyüteçle kıtaları görün, hatta ülkeleri... Daha da büyütün, şehirler görünür olsun...

K: Gördük diyelim...

A: İşte oralarda betondan binlerce kutucuk göreceksiniz. Ev diyor insanoğlu bunlara. Her sabah, milyarlarca insancık, bu beton kutulardan çıkıp, teneke kutucuklara giriyor. Bunlar hareketli...Araba, kamyon, tren, her ne ise...Bu metal kutucuklar, onları başka beton kutucuklara götürüyor. Buralar ise, işyerleri, okullar, dükkanlar, hastaneler...Sonra ortalık kararırken, yine metal kutulara girip, sabah ayrıldıkları beton kutulara geri dönüyorlar. Sonunda, çok daha küçük bir kutu içinde gömülene dek, aynı ritüel sürüp gidiyor. Bütün bu döngünün amacının, daha geniş bir ev, yani daha büyük bir beton kutu olması anlamlı mı sizce?

K: Peki, siz ne isterdiniz cinden?

A: Lambasına geri dönmesini...

- bir süre sessizlik -

K: Evet, insanoğlunun aptalca tutkuları konusunda haklısınız...Ama yine de benim asıl soruma yanıt vermediniz.

A: Ne hakkında ?

K: Özgürlüğümüz !

A: Özgürlük çevrenizdeki şartlara bağlı değildir.

K: Neye bağlıdır ya ?

A: (kafasını işaret eder) Buna...Daha doğrusu bunun içindekine...En kıymetli organımıza...En kıymetli olduğu için, en az kullandığımız organımız, beynimize...Varoluş çabamızın en büyük nedeni ve aracına...

K: Peki, bu çabayı anlamlı kılmak için, ille de parklarda heykeli mi dikilmiş olmalı insanın ? (Adam gülmeye başlar). Bakın, pek gülünecek birşey söylemedim. Ben aptalca tutkularım ve korkularım, basit bir insan gibi yaşamak istiyorsam, çok mu yanlış birşey yapıyorum sizce ?

A: O sizin seçiminiz, yine özgürlüğünüzü kullanıyorsunuz. Ama benim güldüğüm farklı birşeydi. Parklarda heykeli mi dikili olmalı derken, çok sevdiğim bir ozanın dizelerini hatırlattınız demin...

K: Nasıl bu dizeler ?

A: en iyi adamlar sokak aralarında ölüyorlar
üzerlerinde gazete yaprakları
en kötü adamlarınsa
parklarda heykelleri var
tepelerine güvercinler sıçsın diye
yüzyıllar boyu

K: (kahkaha atar) Çok hoş ! Peki de, sizin teziniz ne oldu ? Hani yaşamın anlamı ? Hani varolma çabası ? Boş mu yani hepsi ?

A: Burada kınanan farklı birşey hanımefendi.

K: Neymiş o ?

A: Kalıcılık çabası. Sonsuzluk özlemi...Ölümsüzlük...Unutmayın, evrenin bile sonu var. Üstelik, pisleyecek bir tek güvercin bile olmayacak ortalıkta...

K: Bu sizi ürkütmüyor mu ?

A: Var olduğum sürece hayır...

K: Ya yok olduğunuzda?

A: O zaman da bu sorunla ilgilenecek bir “ben” olmayacak ortalıkta.

- sessizlik -

K: (erkeğe bakar, gülümser) Pek inandırıcı olmayacak ama...

A: Ne ?

K: Anladım galiba...

- adam da gülümser, kitabına döner -

- bir süre sessizlik -

- memur odadan çıkar, ağır adımlarla yaklaşır, cebinden bir sigara çıkarır, yakar -

M: Serinledi bayağı, yağmurdan sonra...

K: Ayaza çekmese bari.

M: Yok, öyle çok soğuk olmaz buralarda.

A: Otursana bizimle. Rahat iç sigaranı.

M: Telefon çalarsa fırlamalıyım hemen. Onun için ayakta olmak daha iyi. Bizim meslekte hep tetikte olacaksın. Hele bir duymazsan telefonu, bütün seferler aksar.

K: Hangi seferler ?

M: Onu ben bilemem. Hangi seferler uygun görülürse onlar. Ama ben hep hazırlıklı olmalıyım. Yirmibironbeş treni her an gelecekmiş gibi...İşim bu...Aslında, istasyon girişinde bir de makas olsaydı diyorum. Gerçi benim için zor olacaktı ama, ne bileyim, daha iyi olurdu...

A: Ne işe yarayacaktı o makas ?

M: Ne demek ne işe yarayacaktı? O zaman şuraya ve şuraya iki tabela asacaktık. Birinci Peron ve İkinci Peron

A: Ama istasyon, aynı istasyon, tren de aynı tren.

M: Olur mu ! İki peronlu bir istasyon şefi olmak, her zaman daha önemli bir iştir. Q zaman istersem alırım makası şööle, yirmibironbeş treni doooğru ikinci perona...Ya da vazgeçebilirim, derim ki haydi, yine birinciye girsin, dokunmam makasa. Düşünsenize, ben nereye istersem, koca tren oraya.... Bazan da diyorum ki, kendi kendime, işin mi yok Allahaşkına, makasla uğraş, sonra anons işi de var, insanlar bilecek ki trenin geleceği yeri, ona göre beklesinler. Onca işin arasında bir de al mikrofonu eline, “Sayın yolcularımız, yirmibironbeş treni iki numaralı perona gelmek üzeredir”...Bir de karıştırırsan peronları...Dertsiz başa dert...

A: Yine de istiyorsun gibime geliyor.

M: Neyi ?

A: Şöööle iki peronlu bir istasyonu... Elinin altında bir de makas...

M: Aslında, ben çalışmaktan yılmam...Buraya ondört peron yapsalar, altından kalkarım evelallah. Ama bakalım, kısmetse olur.

A: Ne kısmet olacak ? İki peron mu ? Ondört mü?

M: Onu ben bilemem. Kısmetse yüzondört de olur... Herşeyin başı kısmet.

A: Ne kolay !

M: Anlamadım.

A: Yok bir şey...

- sessizlik –

- birden odadan gelen telefon sesi sessizliği bozar –

M: Telefon !

K. Ben de duydum !

- tekrarlayan telefon zili –

- memur fırlar, odaya girer. Kadın telaşlı –

K: Geliyor galiba, telefon çaldı işte !

A: Telaşlanmayın hanımefendi, nasıl olsa gelecek. Bu telefon sonrası değilse, bir sonrakinde.

- memur odadan dışarı fırlar, telaşla kasketini giymeye çalışarak, elinde işaret çubuğu, sahnenin arkasına, platformun kenarına koşuştururken, bir tren düdüğü duyulur –

K (telaşla bağırır) Geliyor ! İşte geliyor ! Haydi, kımıldasanıza. ! Hazırlanın !

A: Hazırlanacak birşeyim yok ki ! Hem o bavulu taşımayın boşu boşuna, yirmibironbeş trenine eşya almazlar !

- Kadın, adamın söylediklerini duymamıştır bile. Telaşla bavulunu çekiştirerek platformun kenarına, sahnenin arkasına doğru sürüklerken –

K: Hadisenize !

- Erkek, istifini bozmamıştır-

- Birden ışıklar söner. Hızla geçen bir trenin düdüğü izlenimi vermek üzere, bir düdük sesi giderek şiddetlenir ve azalır. Sahnenin arkasındaki duvara projekte edilen ışıklar ve zemindeki ses, hızla geçen bir trenin pencerelerinden yayılan ve birbiri ardınca hızla geçen ışıkların ve vagonların çıkardığı seslerin izlenimini vermelidir. Işıklar birden kaybolur, sesler giderek uzaklaşır. Sahne tekrar aydınlatıldığında, kadın şaşkın, memura bakmaktadır. Adamın oturduğu bank üzerinde kitabı ve walkman' i durmaktadır. Ancak adam yoktur. –

K: Durmadı !...

- Memur, geriye, odaya doğru hareketlenirken, bezgin –

M: Hiç durmaz zaten...

- kadın şaşkınlık içinde geriye döner, adamın olmadığını yeni farketmiştir –

K: Peki, buradaki bey nerede ?

M: Hangi bey ?

K: Ne demek hangi bey, şuracıkta oturan. Birlikte konuştuğumuz.

M: Orada bir bey yoktu hanımefendi... Hiç de olmadı...

- memur odaya girer –

- Kadın, şaşkın, ağır adımlarla adamın otuduğu banka doğru ilerler. Yavaşça banka oturur, kitabı eline alır, sayfaları yavaş yavaş çevirir. Bu sırada, sahnenin solundan, ardaysıra ağır bir bavul çekiştirerek, II. Adam girer. Aceleyle –

II.A: Afedersiniz, yirmibironbeş treni geçti mi ?

- Kadın, başını kitaptan kaldırır, gülümser –

K: Hayır, henüz değil.

II. Adam: Gecikme mi var ?

K: Yok... Gecikme yok...

IIA: (saati gösterir) Ama saat yirmibironbeş...

K: O her zaman yirmibironbeştir.

II. A: Nasıl yani, her zaman mı geç gelir bu tren ?

K: Bilmem... Kimse bilemez... Daha önce hiç gelmedi...

- II. Adam şaşkın, bavulunu sürükleyerek, biraz önce kadının oturmakta olduğu banka ilişirken, kadın, kucağında sayfaları açık kitap, walkman'i takar, başını arkaya atar, gözlerini kapatır, ışıklar kararır ve üzerindeki sarı ışık kadını aydınlatırken, fonda Rusalka'nın aryası duyulur. Kar tanecikleri, kadının üzerine serpişmeye başlar, perde kapanır –

